

XƏLİL RZA ULUTÜRK

APARDI SELLƏR SARANI

“Arpa çayı aşdı, daşdı,
Sel Saranı aldı, qaçdı.
Sürmə gözlü, qələm qaşlı,
Apardı sellər Saranı,
Bir ala gözlü balanı.

Gedin deyin Xançobana;
Gəlməsin bu il Muğana.
Muğan batdı nahaq qana,
Apardı sellər Saranı,
Bir uca boylu balanı”.

Yox, bunu görməyin Araz çayından,
Kim deyir Saranı sellər apardı?
Şahənşah bağından, Qış sarayından
Yurduma uzanan əllər apardı.
Süngülər qəlbləri dəlib keçəndə
Qansız cəlladların qəlbimi yandı?
Bakı bağlarından gəlib keçəndə
Gördü ağ şanıımı, ağzi sulandı.

Qucağı səfalı gözəl bağlarım,
Dişləri göynədən buz bulaqlarım,
Hər ləpəsi qızıl Arazım, Kürüm,
O ziyad balığım, həşəmim, kürüm,
Çöllər yaraşığı şux ceyranlarım...
Sərin yaylaqlarım, sıx ormanlarım,
Mərəndin, Şəkinin gülü-gülzarı,
Böyük Füzulinin əlyazmaları,
Aran turacları, dağ kəklikləri,
Qəzvinin, Makunun gözəllikləri,
Ürəklər yandıran kamanım, tarım.
Yeraltı, yerüstü Ermitajlarım,
Öküz dərisinə yazdığım yazı,

O, Babək qalası, bu, Qız Qalası,
Hər daşın altında sərvətim, zərim,
Boğçada cehizlik mirvarilərım,
Lap o gümüş camım, zərli fincanım,
Dünyanın behiştü Azərbaycanım
İştaha gətirdi qəsbkarları,
Yağlı quyruq gözən canavarları.

Kəsildi bağlarda bülbülün səsi,
Yad atlar tapdadı bağı, bostanı.
Yazıldı “Gülüstan müqaviləsi”,
Pozuldu yurdumun min gülüstani.

Bir yanda şahənşah, bir yanda da çar
Qan ilə yazdılar sülh qərarını.
Tikanlı məftillə sarıdı onlar
Böyük bir millətin yaralarını.

Gürşad tökdü, tufan oldu,
Araz daşdı, ümman oldu,
Qayaları al qan oldu –
O sahildə, bu sahildə.

Ölkə yandı, Vətən yandı,
Qızıl pultək xırdalandı,
Dövlət getdi, var talandı –
O sahildə, bu sahildə.

Bir-birindən cüda düşdük,
Diri gözlü oda düşdük,
Biz yadlara neyləmişdik
O sahildə, bu sahildə?..

Füzulim bir qəmli neydi,
O birdəmi qara geydi?
Yarasına kimlər dəydi
O sahildə, bu sahildə?

“Şəbi-hicran yanar canım,
Tökər qan çeşmi-giryanım.
Oyadar xəlqi əfqanım”
O sahildə, bu sahildə!

Ürək dustaq, Vətən məhbəs,
Hanı Babək, Cavanşir bəs?
Həyat bu cür qala bilməz
O sahildə, bu sahildə!

Nə həsrət, nə hicran olsun,
Vahid Azərbaycan olsun!
Qoy birləşsin, bir can olsun
O sahil də, bu sahil də!

1960